

Wymagania na poszczególne oceny z historii w szkole podstawowej w klasie 8 szkoły podstawowej do programu nauczania „Wczoraj i dziś”

Temat lekcji	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: II WOJNA ŚWIATOWA						
1. Napaść na Polskę	1. Niemieckie przygotowania do wojny 2. Polacy w przededniu wojny 3. Wybuch wojny 4. Przebieg walk 5. Napaść sowiecka 6. Zakończenie walk i bilans wojny obronnej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna błyskawiczna (<i>Blitzkrieg</i>) – zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina – wymienia etapy wojny obronnej Polski – wyjaśnia przyczyny klęski	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie – zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „polskie Termopile”, Korpus Ochrony Pogranicza (KOP) – zna daty: bitwy nad Bzurą (9–22 IX 1939), ewakuacji władz państwowych i wojskowych z Warszawy (6/7 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939) – identyfikuje postacie: Władysława Raginisa, Franciszka Kleeberga – wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi	Uczeń: – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.	

		Polski we wrześniu 1939 r.	Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), kapitulacji Warszawy (28 IX 1939) – identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-Śmigłego, Stefana Starzyńskiego – wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii	– przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow	cialne (<i>Einsatzgruppe</i>) – znadaty: prowokacji gliwickiej (31 VIII 1939), kapitulacji Helu (2 X 193	
--	--	----------------------------	---	---	--	--

			niemiecki ej i sowieckiej – charakter yzuje etapy wojny obronnej Polski – opisuje przykłady bohaterst wa polskich żołnierzy – przedstaw ia przykłady zbrodni wojennyc h dokonany ch przez Niemców w czasie wojny		9), – ide ntyf ikuj e pos taci e: Fra ncis zka Dąb row skie go, Józ efa Unr uga, Tad eus za Kutr zeb y – por	
--	--	--	---	--	---	--

			obronnej Polski		ów nuj e pla ny Pols ki i Nie mie c przy got owa ne na wyp ade k woj ny – prz eds taw ia stos une k sił	
--	--	--	--------------------	--	--	--

					ZSR S, Nie mie c i Pols ki	
2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina	1. Wojna zimowa 2. Atak III Rzeszy na kraje skandynawski e 3. Agresja niemiecka na Europę Zachodnią 4. Klęska Francji 5. Bitwa o Anglię 6. Wojna na Bałkanach	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: alianci, bitwa o Anglię, kolaboracja – zna daty: ataku III Rzeszy na Francję (10 V 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940) – wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: linia Maginota – zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (9 IV 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (6 IV	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wojna zimowa, państwo marionetkowe, państwo Vichy – zna daty: wojny sowiecko- fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940), – przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1941 – opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941 – opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie	Ucz eń: – wyj aśni a zna cze nie ter min ów: Ko mit et Wol nej Fra ncji, linia Ma	Uczeń: – ocenia sytuację polityczną i militarną w Europie w 1941 r.

			1941) – identyfikuj postacie: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a – wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r. – przedstaw ia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–		nne rhei ma – zna dat ę: ewa kua cji woj sk alia ncki ch z Dun kier ki (V– VI 194 0) – ide ntyf ikuj e pos	
--	--	--	--	--	---	--

			1941 – przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939–1941 – wyjaśnia główne przyczyny pokonania Francji przez armię niemiecką w 1940 r.		tacie: Vidkun Quislinga, Philippe'a Pétaina – omawia sposób przejęcia kontroli nad republikami	
--	--	--	---	--	---	--

					i bałtyckimi przez ZSR S w 1940 r.	
TSW – Dlaczego Niemcy nie zdobyli Anglii?	1. Jak pokonać flotę brytyjską? 2. Bitwa o Anglię 3. Pierwsza porażka Hitlera	Uczeń: – zna datę: bitwy o Anglię (VII–X 1940) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Winstona Churchilla – wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: operacja „Lew morski”, Enigma – wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z	Uczeń: – zna daty: największego nalotu niemieckiego na Wielką Brytanię (15 IX 1940), nalotu na Coventry (14 XI 1940) – identyfikuje postacie Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Żygalskiego – omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię – wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię	Uczeń: – porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich	Uczeń: – ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię

			Niemcami – przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii		ckich i brytyjskich w czasie wojny o Anglię	
3. Wojna III Rzeszy z ZSRS	1. Przygotowania do wojny 2. Atak niemiecki na ZSRS 3. Wielka Wojna Ojczyźniana 4. Stosunek ludności ZSRS do okupanta 5. Walki o Leningrad i Stalingrad	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Barbarossa” – zna daty: agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943) – omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Wielka Wojna Ojczyźniana – zna datę: bitwy pod Moskwą (XI–XII 1941) – identyfikuje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: blokada Leningradu, <i>Lend-Lease Act</i> – zna datę: blokady Leningradu (1941–1944) – identyfikuje postać: Friedricha von Paulusa – przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943 – charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców	Uczeń: – wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii	Uczeń: – ocenia postawę władz sowieckich w czasie Wielkiej Wojny Ojczyźnianej

			je postać: Gieorgija Żukowa – wskazuje na mapie przełomo we bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingrad em – wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki – przedstaw ia etapy wojny niemiecko - sowieckiej	– przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich	i USA do ZSR S – prz eds taw ia war unki pro wad zen a dzia łań woj enn ych prz ez Nie mcy na tere nie	
--	--	--	--	---	--	--

			– wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r.		ZSR S – wyjaśnia a przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSR S	
4. Polityka	1. Polityka	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Ucz	Uczeń:

okupacyjna III Rzeszy	niemiecka wobec ziem okupowanych 2. Ruch oporu w okupowanej Europie 3. Polityka niemiecka wobec Żydów 4. Holokaust 5. Postawy wobec Holokaustu	– wyjaśnia znaczenie terminów: ruch oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny – przedstawia założenia rasowej polityki hitlerowców oraz metody jej realizacji	– wyjaśnia znaczenie terminów: pacyfikacja, Generalny Plan Wschodni, gwiazda Dawida, obóz zagłady – zna datę: powstania Generalnego Planu Wschodniego (1942) – identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendler	– wyjaśnia znaczenie terminów: „przestrzeń życiowa” (Lebensraum), „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, „Szoah”, „Żegota”, szmalcownicy – zna datę: konferencji w Wannsee (I 1942) – identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Oskara Schindlera – wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie – przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów – omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów	eń: – wyjaśnienia znaczenie terminów: Bab i Jar, Ponary, czetnicy – zna datę: wybuchu antyniemie	– ocenia postawy wobec Holokaustu
-----------------------	---	--	--	---	---	--

			wej – wymienia założenia niemiecki ego Generalne go Planu Wschód – charakter yzuje politykę okupacyjn ą Niemiec – wymienia kraje, w których powstały rządy kolaboruj ące z Niemcami , oraz kraje, gdzie rozwinął		ckie go po wst ania w Par yżu (VIII 194 2) – ide ntyf ikuj e pos taci e: Josi pa Bro za- Tity , Rao ula Wal	
--	--	--	--	--	---	--

			się ruch oporu – wyjaśnia, jakimi sposobam i ludność terenów okupowan ych niosła pomoc Żydom – omawia bilans Holokaust u		len ber ga, Hen ryka Sła wik a, – por ów nuj e sytu ację lud ność ci na tery tori ach oku po wan ych prz ez	
--	--	--	---	--	--	--

					Nie mc ów	
5. Wojna poza Europą	1. Walki w Afryce Północnej 2. Wojna na Atlantyku 3. Przystąpienie Japonii do wojny 4. Ofensywa japońska w Azji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: bitwa o Atlantyk – zna daty: ataku Japonii na USA (7 XII 1941), bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942) – identyfikuje postać: Franklina Delano Roosevelta – wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Afrika Korps, pakt trzech, wilcze stada, konwój, Enigma – zna daty: podpisania paktu trzech (IX 1940), bitwy na Morzu Koralowym (V 1942), kapitulacji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, pancernik, lotniskowiec – zna daty: ataku Włoch na Egipt (VIII 1940), lądowania wojsk niemieckich w Afryce (1941), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943) – identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Davida Eisenhowera – przedstawia przebieg walk w Afryce – charakteryzuje ekspansję japońską w Azji – omawia działania wojenne na morzach i oceanach	Uczeń: – wyjaśnia – ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny	Uczeń: – ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny

			wojsk włoskich i niemiecki ch w Afryce (V 1943) – identyfikuj je postać: Erwina Rommla – wyjaśnia, na czym polegało strategicz ne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway i lokalizuje je na mapie – wyjaśnia znaczenie bitwy o		na Mal tę (19 40– 194 2) – wsk azuj e na ma pie obs zary opa no wan e prz ez Jap ońc zyk ów do koń ca	
--	--	--	---	--	---	--

			Atlantyk dla losów II wojny światowej		194 2 r. – prz eds taw ia roz wią zani a mili tarn e, któr e obi e stro ny stos owa ły pod czas zma gań na	
--	--	--	--	--	---	--

					Oce anie Atla ntyc kim	
6. Droga do zwycięstwa	1. Początek Wielkiej Koalicji 2. Bitwa na łuku Kurskim i jej następstwa 3. Walki na Sycylii i we Włoszech 4. Konferencja w Teheranie 5. Otwarcie drugiego frontu w Europie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Karta atlantycka</i>, Wielka Koalicja, Wielka Trójka – zna datę: podpisania <i>Karty atlantyckiej</i> (14 VIII 1941 r.) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla – wyjaśnia genezę powstania i cele Wielkiej Koalicji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: konferencja w Teheranie, operacja „Overlord” – zna daty: bitwy na łuku Kurskim (VII 1943), konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), lądowania wojsk	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Lend-Lease Act</i>, konferencja w Casablance, operacja „Market Garden”, linia Gustawa – zna daty: konferencji w Casablance (I 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944), zamachu na A. Hitlera (VII 1944), bitwy pod Falaise (VIII 1944) – identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Stanisława Maczka – przedstawia etapy formowania się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej – przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji w Casablance	Uczeń: – przedstawia wizję powojennego świata zarysowaną w <i>Karcie atlantyckiej</i> przez przywódców USA i Wielkiej Brytanii	Uczeń: – przedstawia wizję powojennego świata zarysowaną w <i>Karcie atlantyckiej</i> przez przywódców USA i Wielkiej Brytanii

			alianckich na Sycylii (VII 1943), bitwy o Monte Cassino (V 1944), operacji „Overlord” (6 VI 1944) – przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew i	– opisuje walki na froncie zachodnim i we Włoszech w latach 1943–1944	postać: Clausa von Stauffeńberga – przedstawia przyczyny, okoliczności i skutki zamachu na Hitlera	
--	--	--	--	--	---	--

			operacji militarnych na froncie wschodnim i zachodnim w latach 1943– 1944		era – charakteryz uje założenia a polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej	
Koniec II wojny	1. Ład jaltański	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Ucz	– ocenia założenia ładu

światowej	2. Koniec wojny w Europie 3. Walki na Dalekim Wschodzie 4. Kapitulacja Japonii	– wyjaśnia znaczenie terminu: ład jałtański – zna daty: konferencji jałtańskiej (4–11 II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla – przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji jałtańskiej	– wyjaśnia znaczenie terminów: operacja berlińska, bezwarunkowa kapitulacja, kamikadze – zna daty: operacji berlińskiej (IV 1945), zrzućenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (6 i 9 VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2	– wyjaśnia znaczenie terminów: Wał Pomorski, taktyka „żabich skoków” – zna daty: bitwy o Iwo Jimę (II–III 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945), – identyfikuje postać: Douglasa MacArthura – charakteryzuje działania na froncie wschodnim, zachodnim i na Pacyfiku w latach 1944-1945 – omawia metody prowadzenia walki w rejonie Azji i Pacyfiku oraz przedstawia ich skutki	eń: – zna daty: bitwy na Morzu Filipińskim (VI 1944), – charakteryzuje założenia polityki zagranic	jałtańskiego – ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii
-----------	--	--	--	--	--	---

			IX 1945) – przedstaw ia wielkie operacje strategicz ne na froncie wschodni mi zachodni m – omawia okolicznoś ci kapitulacji Japonii		znej wiel kich mo cars tw w czas ie II woj ny świ ato wej – wyj aśni a, w jaki ch oko licz noś ciac h nast ąpił a	
--	--	--	---	--	--	--

					kapi tula cja III Rze szy	
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU I						
ROZDZIAŁ II: POLACY PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ						
1. Dwie okupacje	1. Podział ziem polskich 2. Okupacja niemiecka 3. Terror hitlerowski 4. Okupacja sowiecka 5. Deportacje w głąb ZSRS	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, wysiedlenia, deportacja, sowietyzacja – wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką – charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej	Uczeń: – wyjaśni a znaczenie terminów: traktat o granicach i przyjaźni, łapanka, volkslis	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, „gadinówka”, Akcja Specjalna „Kraków”, granatowa policja, Pawiak, paszportyzacja – zna daty: Akcji Specjalnej „Kraków” (XI 1939), paszportyzacji (1940) – identyfikuje postać: Hansa Franka – przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III Rzeszy i w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Tannenberg” – zna daty: wyborów do zgromadzeń na Kresach (X 1939), deportacji Polaków w głąb ZSRS (II, IV i VI 1940 oraz V/VI 1941)	Uczeń: – porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec polskiego społeczeństwa

			ta, akcja AB – zna daty: podpis ania traktat u o granica ch i przyjaź ni (28 IX 1939), akcji AB (V– VI 1940), zbrodni katyńsk iej (IV– V 1940) – wskazu je na mapie	Generalnym Gubernatorstwie – charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy	– przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją – przedstawia deportacji Polaków w głąb ZSRS	
--	--	--	--	---	---	--

			miejsca masow ych egzeku cji Polaków w pod okupac ją niemie cką oraz zsyłek i kaźni ludnoś ci polskiej w ZSRS – podaje przykła dy terroru niemie ckiego i sowiec kiego –			
--	--	--	---	--	--	--

			wyjaśni a, jaki cel zamier zali zrealizo wać Niemcy , morduj ąc polską intelige ncję – omawi a okolicz ności i przebie g zbrodni katyńsk iej			
2. Władze polskie na uchodźstwie	1. Powstanie polskiego rządu na	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: rząd emigracyjny	Uczeń: – wyjaśni	Uczeń: – zna datę: ewakuacji armii Andersa na Bliski	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – ocenia znaczenie układu Sikorski–

	emigracji 2. Stosunki polsko-sowieckie 3. Armia Polska w ZSRS 4. Sprawa katyńska 5. Śmierć Sikorskiego	– identyfikuje postać: Władysława Sikorskiego – przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego – wyjaśnia, jakie znaczenie miała działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie	a znaczenie terminów: układ Sikorski – Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska – zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939),	Wschód (VIII 1942) – identyfikuje postać: Kazimierza Sosnkowskiego – przedstawia okoliczności podpisania układu Sikorski–Majski – opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS Armii Polskiej gen. Władysława Andersa – omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej – przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych	terminu: Rada Narodowa RP – omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej	Majski dla sprawy polskiej w czasie II wojny światowej
--	--	---	--	---	--	--

			układu Sikorski – Majski (30 VII 1941), zerwan ia stosun ków rządu emigra cyjneg o z ZSRS (25 IV 1943), katastr ofy gibralta rskiej (4 VII 1943) – identyfi kuje postaci e:			
--	--	--	--	--	--	--

			Władysław Raczkiewicz, Władysław Anders a, Stanisław Mikołajczyk – omawia postanowienia a układu Sikorski – Majski – przedstawia okoliczności formo			
--	--	--	---	--	--	--

			wania się Armii Polskiej w ZSRS – wyjaśni a przyczy ny zerwan ia przez ZSRS stosun ków dyplom atyczny ch z polski m rządem emigra cyjnym w Londyn ie			
3. Polskie Państwo	1. Początki działalności	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: –	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: – wyjaśnia	

Podziemne	konspiracyjnej 2. Powstanie Armii Krajowej 3. Działalność ZWZ-AK 4. Polityczne podziały polskiego podziemia 5. Polskie Państwo Podziemne	terminów: Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa (AK) – zna datę: powstania AK (14 II 1942) – identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego ps. Grot, Tadeusza Komorowskiego ps. Bór – wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa	wyjaśni a znacze nie termin ów: Związ k Walki Zbrojn ej (ZWZ), Delega tura Rządu RP na Kraj, Rada Jednoś ci Narodo wej (RJN), Szare Szeregi , mały sabota ż, dywers	terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), cichociemni, Kedyw, akcja scaleniowa – zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939) – identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego – omawia proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała akcja scaleniowa – wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ-AK – charakteryzuje działalność polskich partii politycznych w okresie okupacji – przedstawia działalność Delegatury	znaczenie terminów: Polityczny Komitet Porozumiew awczy (PKP), Narodowa Organizacja Wojskowa, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa (AL) – zna daty: akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutschere (II 1944) – identyfikuje postacie: Michała	
-----------	--	--	--	---	---	--

			ja – zna datę: powsta nia Delega tury Rządu RP na Kraj (XII 1940) – identyfi kuje postaci e: Kazimi erza Sosnko wskieg o, Jana Bytnar a ps. Rudy – wskazu je na	Rządu na Kraj	Karaszewicza - Tokarzewski ego, Cyryła Ratajskiego, Franza Kutschery – charakteryzu je działalność partyzantki majora Hubala – omawia strukturę i działalność Szarych Szeregów – wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją	
--	--	--	--	---------------	--	--

			mapie rejony najinte nsywni ejszej działal ności polskiej partyza ntki – przedst awia struktu ry Polskie go Państw a Podzie mnego – omawi a rolę Rady Jednoś ci Narodo			
--	--	--	---	--	--	--

			wej w struktu rach Polskie go Państw a Podzie mnego – wyjaśni a, na czym polegał a działal ność Delega ta Rządu na Kraj			
TSW – Zbrojne akcje polskiego ruchu oporu	1. Akcja pod Arsenałem 2. Akcja „Główki”	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: akcja pod Arsenalem – zna datę: akcji pod Arsenałem (III 1943) – identyfikuje postać: Jana Bytnara ps. Rudy	Uczeń: – wyjaśni a znacze nie termin	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: akcja pod Arsenalem („Meksyk II”), akcja „Główki” – identyfikuje postać:	Uczeń: – zna datę: decyzji AK o przejściu od biernego oporu do ograniczonej	Uczeń: – ocenia zaangażowanie młodych ludzi w walce z okupantem

		– przedstawia przyczyny i skutki akcji pod Arsenalem	ów: zamach na F. Kutscherę, sabotaż, dywersja, Kedyw – zna datę: zamachu na Franza Kutscherę (II 1944) – identyfikuje postacie: Tadeusza Zawadzkiego ps.	Emila Fieldorfa ps. Nil – przedstawia metody działalności Kedywu – omawia przebieg akcji pod Arsenalem	walki z okupantem (1942) – omawia przebieg zamachu na F. Kutscherę	
--	--	--	---	--	---	--

			Zośka, Franza Kutsch ery – przedst awia przyczy ny i skutki zamach u na F. Kutsch erę – wyjaśni a, jakie represj e spotkał y Polakó w za przepr owadz enie akcji pod			
--	--	--	---	--	--	--

			Arsenał em			
4. Społeczeństwo polskie pod okupacją	1. Niemiecki terror 2. Postawa Polaków wobec okupacji 3. Zagłada polskich Żydów 4. Powstanie w getcie warszawskim 5. Polacy wobec Holokaustu 6. Rzeź wołyńska	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: łapanka, Holokaust, getto – wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego – przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kontyngent, czarny rynek, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne – zna daty: decyzji o przeprowadzeniu Holokaustu (1942), początku wysiedleń na Zamojszczyźnie (XI 1942), tzw. krwawej niedzieli (11 VII 1943) – identyfikuje postacie: Władysława Bartoszewskiego, Zofii Kossak-Szczuckiej, Witolda Pileckiego, Jana Karskiego – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki – charakteryzuje	Uczeń: – wymienia znaczenie terminów: kontyngent, czarny rynek, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne – zna daty: decyzji o przeprowadzeniu Holokaustu (1942), początku wysiedleń na Zamojszczyźnie (XI 1942), tzw. krwawej niedzieli (11 VII 1943) – identyfikuje postacie: Władysława Bartoszewskiego, Zofii Kossak-Szczuckiej, Witolda Pileckiego, Jana Karskiego – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki – charakteryzuje	Uczeń: – zna daty: zamordowania rodziny Ulmów (24 III 1944) – identyfikuje postać: Stepana Bandery – opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim – przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu	Uczeń: – ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów – ocenia postawy Polaków wobec Holokaustu

			ka – zna daty: powsta nia Genera lnego Planu Wschó d (1942), wybuc hu powsta nia w getcie warsza wskim (19 IV 1943), rzezi wołyńs kiej (1943) – identyfi kuje postaci	warunki życia w getcie – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego na Kresach Wschodnich		
--	--	--	--	---	--	--

			e: Marka Edelma na, Ireny Sendler owej, Józefa i Wiktori i Ulmów – przedst awia założen ia Genera lnego Planu Wschó d – wyjaśni a, w jakim celu okupan ci			
--	--	--	--	--	--	--

			pro- dzili walkę z polską kulturą			
5. Plan „Burza” i powstanie warszawskie	1. Plan „Burza” i jego przebieg 2. Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego 3. Wybuch powstania 4. Walki powstańcze 5. Upadek i skutki powstania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: godzina „W” – zna czas trwania powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944) – przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego	Uczeń: – wyjaśni a znaczenie terminu: plan „Burza”, zrzuć – zna daty: opracowania planu „Burza” (1943/1944) – identyfi	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Ostra Brama” – zna daty: operacji „Ostra Brama” (VII 1944) – identyfikuje postać: Antoniego Chruściela ps. Monter – opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich – przedstawia sytuację w Warszawie w przededniu powstania i opisuje jej wpływ na bezpośrednią decyzję wydania rozkazu o wybuchu powstania – omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania	Uczeń: – identyfikuje postać: Ericha von dem Bacha-Zelewskiego – omawia okoliczności polityczne i militarne, które wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie	Uczeń: – ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację międzynarodową i wewnętrzną – ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego

			kuje postać: Tadeus za Komor owskie go ps. Bór, Leopol da Okulick iego – przedst awia założen ia planu „Burza ” – charakt eryzuje etapy przebie gu powsta nia	warszawskiego		
--	--	--	--	---------------	--	--

			warszawskiego			
6. Polacy w koalicji anty-hitlerowskiej	1. Armia Polska we Francji 2. Polskie Siły Zbrojne w Wielkiej Brytanii 3. Polacy podczas walk w Europie Zachodniej 4. Wojsko Polskie w ZSRS	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie – wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglię, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem)	Uczeń: – zna daty: walk o Narwik (V 1940), walk o Tobruk (VIII – XII 1941), walk o Monte Cassino (V 1944), bitwy pod Lenino (X 1943) – identyfikuje	Uczeń: – zna daty: powstania armii gen. Z. Berlinga w ZSRS (V 1943), bitwy pod Falaise (VIII 1944), bitwy pod Arnhem (IX 1944) – identyfikuje postacie: Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga – opisuje szlak bojowy polskich jednostek wojskowych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na wszystkich frontach II wojny światowej	Uczeń: – identyfikuje postacie: Zygmunta Szyszko-Bohusza, Karola Świerczewskiego – charakteryzuje proces formowania się polskich oddziałów wojskowych we Francji	Uczeń: – ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej

			kuje postać: Władys ława Anders a – wymie nia polskie formac je wojsko we uczestn iczące w najważ niejszych bitwac h II wojny świato wej			
7. Sprawa polska pod koniec	1. Polska lubelska 2. Jałta a sprawa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: –	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie	Uczeń: –	Uczeń: – ocenia stosunek

wojny	polska 3. Represje wobec Polskiego Państwa Podziemnego 4. Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej	terminów: Manifest PKWN, Polska lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN) – zna daty: ogłoszenia Manifestu PKWN (22 VII 1944), powstania TRJN (VI 1945) – wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Polsce – omawia okoliczności i skutki powstania TRJN	wyjaśni a znaczenie terminów: Polska Partia Robotnicza (PPR), proces szesnastu – zna daty: powstania PPR (1942), konferencji w Teheranie (1943), konferencji w Jałcie (II	terminów: Krajowa Rada Narodowa (KRN), Niepodległość („NIE”) – zna daty: powołania KRN (31 XII 1943/1 I 1944), powstania Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1944), rozwiązania AK (19 I 1945) – identyfikuje postacie: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Augusta Emila Fieldorfa ps. Nil – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS – opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego	identyfikuje postacie: Iwana Sierowa, Jana Stanisława Jankowskiego, Kazimierza Pużaka – wyjaśnia, w jaki sposób decyzje Wielkiej Trójki w Teheranie łamały postanowienia <i>Karty atlantyckiej</i> – omawia postawy działaczy Polskiego Państwa Podziemnego wobec reżimu	wielkich mocarstw do sprawy polskiej
-------	---	---	--	--	--	---

			1945), proces u szesnas tu (VI 1945), – identyfi kuje postaci e: Stanisł awa Mikołaj czyka, Leopol da Okulick iego, Bolesła wa Bieruta – wymie nia postan owieni a		komunistycz nego	
--	--	--	---	--	---------------------	--

			konfer encji w Tehera nie i w Jałcie dotycz ące sprawy Polski – przedst awia najważ niejsze etapy proces u przejm owania władzy w Polsce przez komuni stów – przedst awia			
--	--	--	--	--	--	--

			metody działań polskich komunistów w celu przejęcia władzy w państwie			
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU II						
ROZDZIAŁ III: ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Powojenny podział świata	1. Skutki II wojny światowej 2. Konferencja w Poczdamie 3. Procesy norymberskie 4. Powstanie ONZ 5. Plan Marshalla 6. Okupacja Niemiec	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych, Karta Narodów Zjednoczonych – zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945)	Uczeń: – wyjaśni znaczenie terminów: układ dwubie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Marshalla (Europejski Plan Odbudowy), denazyfikacja, demilitaryzacja, demokratyzacja – zna daty: ogłoszenia	Uczeń: – wyjaśnia, dlaczego państwa Europy Wschodniej nie skorzystały z planu Marshalla	Uczeń: – ocenia znaczenie powstania ONZ i NATO

		– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana – wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie – przedstawia cele ONZ	gunow y, proces y norym berskie , Rada Bezpie czeńst wa ONZ, Zgroma dzenie Ogólne ONZ, sekreta rz general ny ONZ, <i>Powsze chna deklar acja praw człowie ka, strefa</i>	planu Marshalla (VI 1947) – identyfikuje postacie: Clementa Attlee, George’a Marshalla – wskazuje na mapie państwa, które przyjęły pomoc USA w ramach planu Marshalla – przedstawia polityczne skutki II wojny światowej – wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie	– wyjaśnia, w jaki sposób zrealizowano w Niemczech zasadę czterech D – porównuje politykę państw zachodnich i ZSRS wobec Niemiec pod okupacją	
--	--	---	---	--	---	--

			okupac yjna – zna daty: konfer encji założyc ielskiej ONZ (IV 1945), I proces u norym berskie go (XI 1945 – X 1946), uchwal enia <i>Powsze chnej deklar acji praw człowie ka</i>			
--	--	--	---	--	--	--

			(1948) – wskazu je na mapie podział Europy na blok zachod ni i wschod ni – przedst awia bilans II wojny świato wej dotycz ący strat ludnoś ci i zniszc eń –			
--	--	--	---	--	--	--

			omawia a strukturu ONZ i jej działalność w okresie powojennym – opisuje politykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec			
2. Początek zimnej wojny	1. Ekspansja komunizmu w Europie 2. Doktryna Trumana 3. Kryzys berliński 4. Powstanie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: żelazna kurtyna, zimna wojna, mur berliński – zna daty: proklamowania RFN (IX 1949), powstania NRD (X 1949), budowy muru	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Bizonia, powstanie berlińskie – zna daty: przemówienia W. Churchilla w Fulton (III)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Bizonia, powstanie berlińskie – zna daty: przemówienia W. Churchilla w Fulton (III)	Uczeń: – identyfikuje postać Waltera Ulbrichta – wyjaśnia	Uczeń: – ocenia politykę ZSRS wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej – ocenia politykę

	NATO 5. Powstanie berlińskie 6. Powstanie dwóch państw niemieckich 7. Budowa muru berlińskiego	berlińskiego (1961) – identyfikuje postać: Harry’ego Trumana – wskazuje na mapie terytorium RFN i NRD – wyjaśnia, czym była zimna wojna – przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich	ów: doktryna Trumana, blokada Berlina Zachodniego, NATO – zna daty: ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947), blokady Berlina Zachodniego (VI 1948–V 1949),	1946), powstania Bizonii (1947), powołania Trizonii (1949), powstania berlińskiego (VI 1953) – wskazuje na mapie podział Niemiec na strefy okupacyjne – przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich	genezę blokady Berlina Zachodniego – podaje przyczyny wybuchu powstania berlińskiego – omawia różnice między państwami niemieckimi	państw okupacyjnych wobec Niemiec
--	--	---	--	--	---	--

			powsta nia NATO (1949) – identyfi kuje postać: Konrad a Adena uera – wskazu je na mapie żelazną kurtyn ę – przedst awia sposób przejm owania władzy przez komuni			
--	--	--	---	--	--	--

			stów w państwach Europy Środkowo-Wschodniej – wyjaśnią, w jaki sposób doktryna Trumana miała powstrzymać rosnące wpływy komunistów na świecie –			
--	--	--	--	--	--	--

			wskazuje okoliczności powstania NATO – opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego			
TSW – Historia muru berlińskiego	1. Miasto podzielone żelazną kurtyną 2. Ucieczka do lepszego świata 3. Solidarni z berlińczykami 4. Upadek muru	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: mur berliński – zna daty: rozpoczęcia budowy muru berlińskiego (VIII 1961), zburzenia muru berlińskiego (XI 1989), zjednoczenia Niemiec (1990) – wymienia przyczyny zbudowania muru berlińskiego – omawia okoliczności upadku muru berlińskiego	Uczeń: – identyfikuje postać: Helmuta Kohla – wyjaśnia, jaką rolę w propagandzie	Uczeń: – identyfikuje postacie: Johna Fitzgeralda Kennedy’ego, Ronalda Reagana	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Checkpoint Charlie – zna daty: śmierci pierwszej ofiary (VIII 1961) przy próbie przekroczeni	Uczeń: – ocenia znaczenie, jakie dla podzielonego Berlina miały wizyty prezydentów USA J.F. Kennedy’ego i R. Reagana

			komuni- styczne j odgryw- ał mur berlińs- ki – wyjaśni- a, dlaczeg- o ludzie uciekali do Berlina Zachod- niego		a muru berlińskiego, wydarzeń przy Checkpoint Charlie (1961) – opisuje, jak budowano mur berliński – wyjaśnia, w jaki sposób opinia międzynarod- owa zareagowała na budowę muru berlińskiego	
3. Za żelazną kurtyną	1. ZSRS po II wojnie światowej 2. Kraje demokracji ludowej 3. Odwilż w bloku wschodnim	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kraje demokracji ludowej, powstanie węgierskie – zna datę: wybuchu powstania węgierskiego (X 1956)	Uczeń: – wyjaśni- a znacze- nie termin- ów:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) – zna daty: powstania RWPG (1949), wkroczenia Armii	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: żdanowszczy- zna, Kominform – zna daty:	Uczeń: -

	4. Powstanie węgierskie 5. Polityka odprężenia	– omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej – wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r.	odwilż, tajny referat Chruszczowa, destalinizacja, Układ Warszawski – zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (II	Czerwonej na Węgry (XI 1956), końca okresu odprężenia między Wschodem a Zachodem (1960) – identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Ławrientija Berii, Imre Nagya – wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do konfliktu między ZSRS a komunistycznymi władzami Jugosławii – charakteryzuje sposób sprawowania władzy i prowadzoną politykę przez N. Chruszczowa – przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r.	powstania Kominformu (IX 1947), – identyfikuje postać: Andrieja Żdanowa – charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina	
--	--	---	---	---	---	--

			1956) – identyfi kuje postać: Nikity Chrusz czowa – wyjaśni a znacze nie śmierci Stalina dla przemi an w ZSRS i krajach demok racji ludowe j – omawi a przeja			
--	--	--	--	--	--	--

			wy odwilży w ZSRS – przedst awia najważ niejsze tezy referat u N. Chrusz czowa na XX Zjeździ e KPZR i konsek wencje wygłos zenia tego przemó wienia – omawi a okolicz			
--	--	--	--	--	--	--

			ności powsta nia i znacze nie Układu Warsza wskieg o – wymie nia przeja wy odpręż enia w relacja ch między narodo wych w latach 1953– 1960			
4. Daleki Wschód po II wojnie światowej	1. Wojna domowa w Chinach 2. Polityka	Uczeń: – zna datę: wojny w Korei (1950–1953) – wskazuje na mapie Koreę,	Uczeń: – wyjaśni a	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Kuomintang, reedukacja	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń: – ocenia następstwa procesu

	wewnętrzna Mao Zedonga 3. Wojna koreańska 4. Klęska Francji w Indochinach	Wietnam i Chiny – wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu – omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny	znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna – zna daty: wojny domowej w Chinach (1946–1949), początku Wielkiego Skoku (1958), rewolucji kulturalnej	– zna daty: powstania Chińskiej Republiki Ludowej (X 1949), proklamowania Republiki Chińskiej (1949), bitwy pod Dien Bien Phu (1954) – identyfikuje postacie: Czang Kaj-szeka, Douglasa MacArthura – przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej – opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga – opisuje proces dekolonizacji Indochin	Czerwona Gwardia (hunwejbini), <i>Czerwona książeczka</i> – zna daty: rozejmu w Panmundżonie (1953) – opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki – przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei	dekolonizacji
--	--	---	--	--	---	----------------------

			lnej (1966– 1968) – identyfi kuje postaci e: Mao Zedong a, Kim Ir Sena, Ho Szi Mina – omawi a sposob y realizac ji i skutki tzw. Wielkie go Skoku w Chinac h			
--	--	--	---	--	--	--

			– wyjaśni a, w jaki sposób przebie gała rewolu cja kultura lna w Chinac h			
5. Rozpad systemu kolonialnego	1. Przyczyny rozpadu systemu kolonialnego 2. Powstanie Indii i Pakistanu 3. Konflikt indyjsko-pakistański 4. Upadek kolonializmu w Afryce 5. Kraje Trzeciego Świata	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: dekolonizacja, Trzeci Świat – wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego	Uczeń: – wyjaśni a znaczenie terminów: metod a tzw. bierneg o oporu, Rok	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy, Liga Muzułmańska, Organizacja Jedności Afrykańskiej (OJA), Ruch Państw Niezrzeszonych, neokolonializm – zna daty: powstania Indii i Pakistanu (1947), konferencji w Bandungu (1955) – wyjaśnia, jaką rolę w	Uczeń: – zna daty: wojny w Algierii (1954–1962), wojny w Biafrze (1967) – identyfikuje postać: Charles’a de Gaulle’a –	Uczeń: – przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji – ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii

			Afryki – zna datę: Roku Afryki (1960) – identyfikuje postać: Mahatmy Gandhiego – przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach	procesie dekolonizacji Indii odegrał Indyjski Kongres Narodowy – podaje przyczyny konfliktu indyjsko- pakistańskiego	charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce w dobie dekolonizacji i po 1960 r.	
--	--	--	---	---	---	--

			– charakt eryzuje proble my państw Trzecie go Świata po uzyska niu niepodl egłości			
6. Konflikt na Bliskim Wschodzie	1. Powstanie państwa Izrael 2. Kryzys sueski 3. Wojna sześćdniowa i Jom Kippur 4. Konflikt palestyński pod koniec XX w. 5. Rewolucja islamska w Iranie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, konflikt żydowsko-palestyński – omawia charakter konfliktu bliskowschodniego	Uczeń: – wyjaśni a znaczenie terminów: syjonizm, wojna sześćdniowa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: intifada, Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza” – zna daty: wydania deklaracji Balfoura (1917), wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956), porozumienia w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: kibuc, szyici, zamach w Monachium – zna daty: rezolucji ONZ o podziale Palestyny (1947), nacjonalizacj	Uczeń: – ocenia rolę światowych mocarstw w konflikcie bliskowschodnim

	6. I wojna w Zatoce Perskiej		, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP) – zna daty: powstania Izraela (1948), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), I wojny w Zatoce	Camp David (1978), wybuchu intifady (1987), porozumienia z Oslo (1993) – identyfikuje postacie: Ruhollaha Chomeiniego, Saddama Husajna – omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości – przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie	i Kanału Sueskiego (1956), zamachu w Monachium (1972) – identyfikuje postacie: Gamala Abdela Nasera, Menachema Begina – charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego	
--	------------------------------	--	---	---	--	--

			Perskie j (1990) – identyfi kuje postaci e: Dawida Ben Gurion a, Jasira Arafata – wskazu je na mapie rejon Bliskieg o Wscho du i Zatoki Perskie j – przedst awia			
--	--	--	---	--	--	--

			okolicz ności, w jakich powsta ło państw o Izrael – wymie nia przyczy ny i skutki konflikt ów izraelsk o- arabski ch – omawi a konflikt w rejonie Zatoki Perskie			
--	--	--	---	--	--	--

			j			
7. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	1. Rywalizacja Wschód–Zachód 2. Kryzys kubański 3. Wojna w Wietnamie 4. Rządy Breżniewa 5. Praska wiosna	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: praska wiosna, wyścig zbrojeń – zna datę: praskiej wiosny (1968) – identyfikuje postać: Fidela Castro – omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny – wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu	Uczeń: – wyjaśni a znacze nie termin ów: kryzys kubański, lądowa nie w Zatoce Świń, odpręż enie – zna daty: desant u w Zatoce Świń (1961), ogłosze nia blokad	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Vietcong, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Czerwoni Khmerzy – zna daty: przejęcia władzy na Kubie przez F. Castro (1959), Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1973–1975), dyktatury Czerwonych Khmerów (1975–1979), – identyfikuje po-stać Dwighta Eisenhowera – omawia główne założenia polityki zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w. – przedstawia skutki rządów Czerwonych Khmerów w Kambodży	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: „gorąca linia” między Moskwą i Waszyngtonem – zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1947), wystania pierwszego człowieka w kosmos (1961), lądowania na Księżycu (1969), – identyfikuje	Uczeń: – omawia wpływy ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje

			y morski ej Kuby (X 1962), wojny w Wietna mie (1957– 1975), interw encji wojsk Układu Warsza wskie g o w Czecho słowacj i (20/21 VIII 1968) – identyfi kuje postaci		postacie: Pol Pota, Jurija Gagarina, Neila Armstronga	
--	--	--	--	--	---	--

			e: Nikity Chrusz czowa, Johna F. Kenned y'ego, Richard a Nixona, Leonid a Breźnie wa, Alexan dra Dubček a – przedst awia przyczy ny i skutki konflikt u kubańs			
--	--	--	---	--	--	--

			kiego – przedst awia przyczy ny i skutki ameryk ańskiej interw encji w Wietna mie – wyjaśni a okolicz ności interw encji sił Układu Warsza wskiego o w Czecho słowacj i			
8. Droga ku	1. Demokratyzacj	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

wspólnej Europie	a Europy Zachodniej 2. Upadek europejskich dyktatur 3. Początek integracji europejskiej 4. Od EWG do Unii Europejskiej	– wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Unia Europejska, euro – zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzymskich (1957), powstania Unii Europejskiej (1993) – identyfikuje postać: Roberta Schumana – wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG – podaje przyczyny integracji europejskiej	– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Rada Europejska – zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), powstania Komisji Wspólnot Europejskich (1967) – wskazuje na mapie etapy rozszerzania EWG – omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokratyzację państw Europy Zachodniej – porównuje sytuację gospodarczą państw Europy Zachodniej i Wschodniej	– wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OEEC), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) – zna daty: rewolucji goździków (1974), końca dyktatury F. Franco w Hiszpanii (1975) – identyfikuje postacie: Antonia de Oliveiry Salazara,	– ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej
------------------	--	--	--	---	---

			wej (Eurato m), Komisj a Europe jska, Parlam ent Europe jski, układ z Scheng en, traktat z Maasti cht – zna daty: podpis ania układu w Scheng en (1985),		króla Juana Carlosa – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycz nych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej	
--	--	--	---	--	---	--

			zawarci a traktat u w Maastr icht (1992) – identyfi kuje postaci e: Konrad a Adena uera, Alcida De Gasperi ego – wskazu je na mapie państw a należąc e do			
--	--	--	--	--	--	--

			UE – wymie nia zjawisk a, które wpłynę ły na umocni enie się demok racji w Europi e Zachod niej po II wojnie świato wej – przedst awia etapy tworze nia Unii Europe			
--	--	--	--	--	--	--

			jskiej			
9. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w.	1. Rewolucja obyczajowa 2. Ruchy kontestatorskie 3. Bunt studentów 4. Ruchy feministyczne 5. Terrorystyczny 6. Walka z segregacją rasową 7. Sobór Watykański II	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: rewolucja obyczajowa – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: rewolucja obyczajowa – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja seksualna, kontrkultura, Greenpeace, Woodstock, terrorystyczny – zna daty: buntów studentów we Francji (1968), festiwalu w Woodstock (1969), marszu w Waszyngtonie (1963) – wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70. – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich – prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w. – omawia przyczyny, przejawy i skutki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Frakcja Czerwonej Armii, Czerwone Brygady – identyfikuje postacie: Adreasa Baadera, Alda Moro – podaje przykłady wybitnych osobowości ruchów kontestatorskich – omawia genezę, przejawy i skutki	Uczeń: – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. – ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II

			1965), zniesie nia segreg acji rasowe j w USA (1964) – identyfi kuje postaci e: Martin a Luther a Kinga, Jana XXIII, Pawła VI – przedst awia przyczy ny przemi	buntów studenckich – opisuje walkę o równouprawnienie w USA	politycznego	
--	--	--	---	--	--------------	--

			an społecz nych i kulturo wych w drugiej połowi e XX w. – wymie nia hasła ruchów kontest atorski ch – przedst awia cele buntó w studen ckich w krajach zachod nich w latach			
--	--	--	--	--	--	--

			60. – wyjaśni a, na czym polegał a walka z segreg acją rasową w USA – wymie nia skutki obrad Soboru Watyka ńskiego II			
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU III						
ROZDZIAŁ IV: POLSKA PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Początki władzy komunistów w Polsce	1. Nowa Polska 2. Przesiedlenia ludności 3. Postawy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemie Odzyskane, referendum ludowe	Uczeń: – wyjaśni a	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: partie koncesjonowane, Urząd	Uczeń: – identyfikuje postacie:	Uczeń: – ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu

	polskiego społeczeństwa 4. Referendum ludowe 5. Sfałszowane wybory	– zna daty: referendum ludowego (30 VI 1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (I 1947) – identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów	znaczenie terminów: linia Curzona, repatrianci, akcja „Wisła” , Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), „cuda nad urną”, demokracja ludowa – zna daty: pogromu kielecki	Bezpieczeństwa (UB), Milicja Obywatelska (MO), cenzura prewencyjna – zna daty: polsko-sowieckiego układu granicznego (VIII 1945), uchwalenia „małej konstytucji” (II 1947), uznania nienaruszalności polskiej granicy zachodniej przez NRD (1950) i RFN (1970) – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej – przedstawia stosunek polskich partii politycznych do referendum ludowego – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS	Karola Świerczewskiego, Augusta Hlonda – przedstawia proces odbudowy ośrodków uniwersyteckich w powojennej Polsce – przedstawia różne postawy społeczeństwa polskiego wobec nowej władzy oraz ich uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne	
--	---	---	---	---	--	--

			ego (1946), akcji „Wisła” (1947) – identyfi kuje postać: Józefa Cyranki ewicza – wskazu je na mapie kierunk i powoje nnych przesie dleń ludnoś ci na ziemiach polskich			
--	--	--	---	--	--	--

			– omawia zmiany terytorium Polski po II wojnie świato wej w odniesi eniu do granic z 1939 r. – przedst awia przyczy ny i skutki migracj i ludność ci na ziemiach polskich			
--	--	--	---	--	--	--

			h po II wojnie światowej – omawia przyczyny i skutki akcji „Wisła” – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – opisuje metod			
--	--	--	--	--	--	--

			y, dzięki którym komuni ści zdobyli władzę w Polsce			
TSW – Jak Polacy zajmowali Ziemie Odzyskane?	1. Przejmowanie kontroli 2. Napływ osadników 3. Zagospodarowywanie Ziem Odzyskanych 4. <i>Sami swoi</i>	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Ziemie Odzyskane – zna datę: początku napływu osadników na Ziemie Odzyskane (1945) – wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych	Uczeń: – wyjaśni znaczenie terminu: szabrownictwo – zna datę: akcji „Wisła” (1947) – omawia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziem Odzyskanych – zna datę: utworzenia dywizji rolniczo-gospodarczej do przejmowania Ziem Odzyskanych (1945) – identyfikuje postać: Władysława Gomułki – wyjaśnia, w jaki sposób propaganda komunistyczna upowszechniała ideę Ziem Odzyskanych – wyjaśnia, jak władze polskie traktowały Niemców	Uczeń: – identyfikuje postać: Augusta Hlonda – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziem Odzyskanych z Polską – wymienia przykłady filmowych adaptacji losów Ziem	Uczeń: – ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziem Odzyskanych

			proces przejm owania kontrol i nad Ziemia mi Odzysk anymi przez Polakó w – omawi a przyczy ny napływ u osadni ków na Ziemie Odzysk ane – przedst awia postaw	zamieszkujących Ziemie Odzyskane	Odzyskanych i ich mieszkańcó w	
--	--	--	---	-------------------------------------	---	--

			y Polaków, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych			
2. Opór społeczny wobec komunizmu	1. Początek terroru 2. Podziemie antykomunistyczne 3. Represje komunistyczne 4. Jak ujawniano kulisy bezpieki?	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: żołnierze niezłomni (wyklęci) – identyfikuje postacie: Danuty Siedzikówny ps. Inka, Witolda Pileckiego – wymienia przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: podziemie niepodległościowe, Zrzeszenie „Wolność i	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), Urząd Bezpieczeństwa (UB), Radio Wolna Europa – zna daty: wykonania wyroków śmierci na Zygmuncie Szendzielarzu ps. Łupaszka (1948), ucieczki Józefa Światły na Zachód (1953), rozbicia ostatniego zgrupowania podziemia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Narodowe Zjednoczenie Wojskowe – zna daty: powstania Radia Wolna Europa (1949) i jej rozgłosni polskiej (1951), procesu IV Zarządu	Uczeń: – ocenia postawy działaczy podziemia niepodległościowego i żołnierzy niezłomnych

			Niezawistość” (WiN) – zna daty: powołania WiN (IX 1945), wykonania wyroków w śmierci na Witoldzie Pileckim (1948), Danucie Siedzikównie ps. Inka (1948) i Emilu Fieldor	antykomunistycznego (1963) – identyfikuje postacie: Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka, Józefa Światły – omawia sposób funkcjonowania komunistycznego aparatu terroru – wyjaśnia, jakie cele chciały osiągnąć władze komunistyczne poprzez stosowanie terroru wobec swoich przeciwników	Głównego WiN (1950), wykonania wyroków na członków IV Zarządu Głównego WiN (1951) – identyfikuje postacie: Mariana Bernaciaka ps. Orlik, Hieronima Dekutowskiego ps. Zapora, Franciszka Jaskulskiego ps. Zagończyk, Józefa Franczaka ps. Lalek – przedstawia okoliczności,	
--	--	--	---	--	---	--

			fie ps. Nil (1953) – identyfi kuje postaci e: Jana Rodowi cza ps. Anoda, Emila Fieldor fa ps. Nil, Jana Nowak a- Jeziora ńskiego – wyjaśni a, jakie cele przyświ ecały organiz acjom		w jakich ujawniono kulisy działalności komunistycz nych służb bezpieczeńst wa	
--	--	--	--	--	---	--

			podzie mia niepodl egłości owego – przedst awia metod y działan ia organiz acji podzie mia niepodl egłości owego			
3. Powojenna odbudowa	1. Zniszczenia wojenne 2. Zagospodarowanie Ziem Odzyskanych 3. Reforma rolna 4. Nacjonalizacja przemysłu i	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu – zna datę: wydania dekretu o reformie rolnej (IX 1944) – omawia założenia i skutki realizacji dekretów o reformie	Uczeń: – wyjaśni a znaczenie terminów:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: UNRRA, Centralny Urząd Planowania – przedstawia proces zagospodarowywania Ziem Odzyskanych	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziem Odzyskanych – zna datę:	Uczeń: – ocenia skutki społeczne reform gospodarczych i planowej

	handlu 5. Plan trzyletni	rolnej i nacjonalizacji przemysłu	bitwa o handel, plan trzylet ni – zna daty: ustawy o nacion alizacji (I 1946), tzw. bitwy o handel (1947), planu trzylet niego (1947– 1949) – przedst awia bilans polskic h strat	– przedstawia straty dóbr kulturalnych w Polsce – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu	powołania Ministerstwa Ziem Odzyskanych (1945) – wyjaśnia, jak nowi mieszkańcy traktowali Ziemie Odzyskane – omawia przebieg odbudowy Warszawy	
--	-----------------------------	--------------------------------------	--	--	--	--

			wojenn ych w gospod arce – opisuje zniszc enia wojenn e Polski – wyjaśni a, na czym polegał a bitwa o handel i jakie były jej skutki – podaje założen ia planu trzylet niego i			
--	--	--	---	--	--	--

			efekt jego realizac ji			
4. Polska w czasach stalinizmu	1. Powstanie PZPR 2. Przemiany gospodarczo-społeczne 3. Próba kolektywizacji 4. Stalinizm w Polsce 5. Socrealizm 6. Konstytucja stalinowska z 1952 roku 7. Walka z Kościołem katolickim	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL) – zna datę: przyjęcia konstytucji PRL (22 VII 1952) – identyfikuje postacie: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim	Uczeń: – wyjaśni a znaczenie terminów: system monopartyjny, system centralnego sterowania, plan sześcioletni, kolektywizacja, staliniz	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne, „wyścig pracy”, Państwowe Gospodarstwo Rolne, kułak, Związek Młodzieży Polskiej (ZMP) – zna datę: internowania S. Wyszyńskiego (1953–1956) – identyfikuje postacie: Jakuba Bermana, Hilarego Minca – przedstawia okoliczności powstania PZPR – przedstawia konsekwencje społeczne	Uczeń: – zna datę: podpisania porozumienia między rządem a Episkopatem (1950) – identyfikuje postacie: Konstantego Rokossowski ego, Czesława Kaczmarka – wyjaśnia, dlaczego w Wojsku Polskim nadal występowały silne wpływy	Uczeń: – ocenia metody sprawowania władzy w Polsce na początku lat 50. – ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu

			m, soreal izm – zna daty: powsta nia PZPR (XII 1948), planu sześciol etniego (1950– 1955) – identyfi kuje postać: Stefana Wyszyń skiego – podaje założeń ia planu sześciol	i ekonomiczne planu sześćioletniego – wymienia przykłady świadczące o stalinizacji Polski – omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu	sowieckie – opisuje system represji władz komunistycz nych wobec Kościoła	
--	--	--	---	--	--	--

			etniego – omawi a przyczy ny i skutki kolekty wizacji w Polsce – wskazu je cechy charakt erystyc zne soreal izmu w kulturz e polskiej – przedst awia założen ia			
--	--	--	--	--	--	--

			konstytucji PRL z 1952 r. – przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich			
5. Polski Październik	1. PRL po śmierci Stalina 2. Spory wewnętrzne w PZPR 3. Poznański Czerwiec 4. Początki rządów Gomułki	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: poznański Czerwiec – zna datę: polskiego Października (X 1956) – identyfikuje postać: Władysława Gomułki – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: „polska droga do socjalizmu”	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: puławianie, natolińczycy – zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953), obrad VIII Plenum KC PZPR (X 1956), końca odwilży w Polsce (1957) – identyfikuje postać: Edwarda Ochaba – wyjaśnia okoliczności	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (MSW), „Po Prostu” – identyfikuje postacie:	Uczeń: – ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich

			mu”, Służba Bezpie czeńst wa (SB), odwilż paździe rnikow a – zna daty: wydarz eń poznai skich (28–30 VI 1956), wyboru W. Gomuł ki na I sekreta rza KC PZPR (X 1956), –	zwołania VIII Plenum KC PZPR – omawia proces odwilży po dojściu W. Gomułki do władzy	Adama Ważyka, Romana Strzałkowski ego – wyjaśnia, w jaki sposób <i>Poemat dla dorosłych</i> i publikacje w „Po Prostu” odzwierciedl ały nastroje niezadowole nia społecznego w latach 50. XX w. – prezentuje poglądy natolińczykó w i puławian	
--	--	--	---	--	---	--

			identyfi kuje postać: Józefa Cyranki ewicza – omawi a przeja wy odwilży paździe rnikow ej w Polsce – przedst awia przebie g wydarz eń poznań skiego Czerwc a i polskie			
--	--	--	---	--	--	--

			go Paździe rnika w 1956 r. – prezen tuje okolicz ności dojścia Władys ława Gomuł ki do władzy – charakt eryzuje zakońc zenia okresu odwilży w Polsce w kontek ście ogranic			
--	--	--	--	--	--	--

			zenia wolnoś ci słowa			
6. PRL w latach 1956–1970	1. Mała stabilizacja 2. Spór z Kościołem 3. Początek opozycji 4. Marzec 1968 r. 5. Grudzień 1970 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, Marzec '68, Grudzień '70 – zna daty: obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966), wydarzeń marcowych (III 1968) – identyfikuje postać: Władysława Gomułki – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z marca 1968 r. i grudnia 1970 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: mała stabilizacja – zna daty: układu PRL–RFN (7 XII 1970), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: peregrynacja, rewizjoniści, dogmatycy, <i>List 34</i> – zna daty: listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego (1965), opublikowania <i>Listu 34</i> (1964), zdjęcia „Dziadów” z afisza w teatrze Narodowym (I 1968), ogłoszenia podwyżek cen żywności (12 XII 1970) – identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Jacka Kuronia, Karola Modzelewskiego, Adama Michnika, Henryka Szlajfera – charakteryzuje przyczyny i narastanie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: polska szkoła filmowa, „Polityka”, „komandosi”, Zmotoryzowane Odwoły Milicji Obywatelskiej (ZOMO) – identyfikuje postacie: Antoniego Słonimskiego, Zbigniewa Cybulskiego, Tadeusza Różewicza,	Uczeń: – ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r. – ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk studenckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL

			(14–21 XII 1970) – identyfikuje postacie: Willy’ego Brandta, Stefana Wyszyńskiego, Edwarda Gierka – charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym polityk	konfliktu władz z Kościołem katolickim – opisuje narodziny i działalność opozycji	Andrzeja Munka, Wojciecha Jerzego Hasa – omawia stosunek władz PRL do inteligencji – wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemickiej w Polsce w 1968 r.	
--	--	--	--	---	---	--

			ę zagraniczną PRL – przedstawia przebieg obchodów milenijnych – przedstawia przebieg wydarzeń marcowych 1968 r. – opisuje przebieg wydarz			
--	--	--	---	--	--	--

			eń na Wybrz eżu w 1970 r.			
7. Polska w latach 70. XX wieku	1. „Druga Polska” Edwarda Gierka 2. Rozwój na kredyt 3. Niepowodzenia gospodarcze 4. „Propaganda sukcesu” 5. Nowelizacja konstytucji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: „druga Polska” – identyfikuje postać: Edwarda Gierka – wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: „propaganda sukcesu” – zna datę: nowelizacji konstytucji PRL (1976) – omawia	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju – identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego – wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka zakończyła się niepowodzeniem – przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r.	Uczeń: – identyfikuje postać: Piotra Jaroszewicza – przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków	Uczeń: – ocenia okres rządów Edwarda Gierka

			wpływ zagranic- znych kredyt- ów na rozwój przemys- łu ciężkie- go i górnict- wa – przedst- awia zmiany w życiu codzie- nnym Polaków w za- czasów rządów E. Gierka – wyjaśni- a, na			
--	--	--	--	--	--	--

			czym polał a propag anda sukces u w czasie rządów E. Gierka			
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU IV						
ROZDZIAŁ V: UPADEK KOMUNIZMU						
1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	1. Czerwiec 1976 roku 2. Powstanie opozycji 3. Rozwój opozycji 4. Papież w Polsce	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Czerwiec '76 – zna daty: wydarzeń czerwcowych (VI 1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978) – identyfikuje postacie: Edwarda Gierka, Jana Pawła II – przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce – wyjaśnia wpływ wyboru	Uczeń: – wyjaśni a znacze nie termin ów: spekula cja, Komite t Obrony	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: ciche podwyżki, Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), drugi obieg, Konfederacja Polski Niepodległej (KPN) – zna daty: powstania ROPCiO (1977), utworzenia KPN (1979) – identyfikuje postacie:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Wolne Związki Zawodowe (WZZ), Ruch Młodej Polski (RMP) – zna datę: założenia WZZ (1978)	

		Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce	Robotników (KOR), tajny współpracownik (TW) – zna daty: powstania KOR (IX 1976), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (VI 1979) – identyfikuje postacie: Jacka Kuroni	Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego, Anny Walentynowicz – wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne	– identyfikuje postacie: Stanisława Barańczaka, Andrzeja Gwiazdy, Krzysztofa Wyszkowskię, Bogdana Borusewicza – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w.	
--	--	--	--	--	---	--

			a, Adama Michni ka, Antoni ego Macier ewicza, Stanisł awa Pyjasa – opisuje genezę , przebie g i skutki wydarz eń czerw owych w 1976 r. – określa cele i opisuje			
--	--	--	--	--	--	--

			działalność KOR-u			
2. Powstanie „Solidarności”	1. Strajki sierpniowe 2. Utworzenie NSZZ „Solidarność” 3. I Zjazd NSZZ „Solidarność” 4. Na drodze do konfrontacji	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, NSZZ „Solidarność” – zna datę: strajków sierpniowych (VIII 1980) – identyfikuje postać: Lecha Wałęsy – przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarności” – zna daty: przejęcia władzy przez W. Jaruzelskiego (1981), I zjazdu NSZZ „Solidarność” (IX–X 1981) porozumień szczecińskich (VIII 1980), porozumień jastrzębskich (IX 1980) – identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mieczysława Jagielskiego – omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: kryzys bydgoski – zna daty: zamachu na Jana Pawła II (V 1981), kryzysu bydgoskiego (III 1981) – identyfikuje postacie: Ryszarda Kuklińskiego, Jimmy’ego Cartera – przedstawia reakcję ZSRS na		

			mień sierpni owych (31 VIII 1980), powsta nia NSZZ „Solida rność” (IX 1980) – identyfi kuje postaci e: Anny Walent ynowic z, Stanisł awa Kani, Wojcie cha Jaruzel skiego –	„Solidarności”	wydarzenia w Polsce w 1980 r.	
--	--	--	--	----------------	-------------------------------------	--

			omawia przebieg wydarzeń sierpniowych – wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowały się do konfrontacji siłowej z opozycją			
--	--	--	--	--	--	--

3. Stan wojenny i schyłek PRL	1. Wprowadzenie stanu wojennego 2. Świat wobec sytuacji w Polsce 3. Reakcja społeczeństwa 4. Opozycja antykomunistyczna poza „Solidarnością” 5. Ostatnie lata PRL	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: stan wojenny – zna daty: wprowadzenia stanu wojennego (12/13 XII 1981), zniesienia stanu wojennego (22 VII 1983) – identyfikuje postacie: Wojciecha Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy – przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce	Uczeń: – wyjaśni a znaczenie terminów: Wojsko wa Rada Ocaleni a Narodowego (WRON), ZOMO, internowanie – zna daty: pacyfikacji kopalni Wujek (16 XII 1981),	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ) – zna daty: zawieszenia stanu wojennego (XII 1982), powstania OPZZ (1984), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984) – identyfikuje postacie: Grzegorza Przemyka, Zbigniewa Bujaka, Władysława Frasyniuka, Bogdana Lisa – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego	Uczeń: – zna daty: zamordowania G. Przemyka (1983) – identyfikuje postać: Kornela Morawieckiego – charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polsce w latach 80. XX w.	Uczeń: – ocenia postawę społeczeństwa wobec stanu wojennego
-------------------------------	---	---	---	--	--	--

			przyn ania Pokojo wej Nagro y Nobla L. Wałęsi e (1983) – identyfi kuje postać: Jerzego Popiełu szki – charakt eryzuje przebie g stanu wojenn ego w Polsce – przedst awia			
--	--	--	---	--	--	--

			reakcję społeczeństwa na stan wojenny – omawia okoliczności zniesienia stanu wojennego w Polsce			
TSW – Jak Pomarańczowa Alternatywa walczyła z komunizmem?	1. Początki Pomarańczowej Alternatywy 2. Po co robić happeningi? 3. We Wrocławiu 4. Działalność po Okrągłym Stole	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Pomarańczowa Alternatywa – zna datę: szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1988)	Uczeń: – zna daty: pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej	Uczeń: – identyfikuje postać: Krzysztofa Skiby – przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy – przedstawia stosunek Polaków do akcji podejmowanych przez działaczy	Uczeń: – wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy – omawia działalność Pomarańczowej	Uczeń: – ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie postaw antykomunistycznych i obalenie komunizmu

			Alternatywy (1981), końca działalności Pomarańczowej Alternatywy (1990) – identyfikuje postać: Waldemara Fydrycha – wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej	Pomarańczowej Alternatywy	wej Alternatyw po Okrągłym Stole	
--	--	--	--	----------------------------------	---	--

			ej Alternatywie – wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy			
4. Rozpad bloku wschodniego	1. Kryzys ZSRS i zmiana sytuacji międzynarodowej 2. Próby reform w ZSRS 3. Jesień Ludów 4. Rozpad ZSRS	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pierestrojka</i> , Jesień Ludów – identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa – przedstawia rolę Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mudżahedini, dżihad, efekt domina, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), komitety helsińskie, Karta 77 – zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy przez M. Gorbaczowa (1985), katastrofy w	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „imperium zła”, pucz Janajewa – zna daty: puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego	Uczeń: – ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej	

			cja, Wspólna Niepodległych Państw (WNP) – zna daty: obalenia komunizmu w Polsce, Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech (1989-1990), rozpadu ZSRS (1990), zjednoczenia Niemiec	Czarnobylu (1986), ogłoszenia niepodległości przez Litwę (1990) – identyfikuje postać: Nicolae Ceaușescu – charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie	go (1991) – identyfikuje postać: Giennadija Janajewa – wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego – wyjaśnia znaczenie katastrofy w Czarnobylu dla Europy i ZSRS	
--	--	--	--	--	---	--

			c (1990), rozwiąz ania ZSRS (XII 1991) – identyfi kuje postaci e: Václava Havla, Borysa Jelcyna – przedst awia przeja wy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w. – wymie			
--	--	--	--	--	--	--

			nia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityc zne – wyjaśni a okolicz ności rozpad u ZSRS			
5. Początek III Rzeczypospolitej	1. Geneza Okrągłego Stołu 2. Okrągły Stół 3. Wybory czerwcowe 4. Budowa III Rzeczypospolitej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego Stołu, wybory czerwcowe – zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989) – identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego – wskazuje wydarzenia, które	Uczeń: – wyjaśni a znaczenie terminów: Obywatelski Klub	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Ochrony Państwa (UOP), weryfikacja – zna daty: ponownego zalegalizowania NSZZ „Solidarność” (IV 1989), przyjęcia nazwy Rzeczpospolita Polska (29 XII 1989)	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu „gruba linia”/„gruba kreska” i problem z jego rozumieniem – zna datę:	Uczeń: – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian politycznych w Polsce

		doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce	Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy, hiperinflacja – zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989), powołania rządu T. Mazowieckiego (12 IX 1989)	– identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Krzysztofa Skubiszewskiego – omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu – przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego	debaty Miodowicz–Wałęsa (XI 1988) – identyfikuje postacie: Alfreda Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego	
--	--	---	--	--	---	--

			– identyfikuje postacie: Tadeusz za Mazowieckiego, Bronisława Geremka, Jarosława Kaczyńskiego – podaje postanowienia i skutki obrad Okręgowego Stołu			
--	--	--	--	--	--	--

			– prezen tuje następ stwa wyboró w czerw owych			
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU V						
ROZDZIAŁ VI: POLSKA I ŚWIAT W NOWEJ EPOCE						
1. Europa po rozpadzie ZSRS	1. Europa na przełomie XX i XIX wieku 2. Rosja w nowej rzeczywistości 3. Wojna w Czeczenii 4. Wojna w Jugosławii	Uczeń: – zna datę: wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999) – identyfikuje postać: Władimira Putina – wyjaśnia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO	Uczeń: – wyjaśni a znaczenie terminu: Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – zna daty:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Euromajdan, rewolucja róż – zna daty: wojny w Jugosławii (1991–1995), ludobójstwa w Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), rewolucji róż (2004), Euromajdanu (2013/2014) – identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: oligarchia – zna daty: I wojny czeczeńskiej (1994–1996), II wojny czeczeńskiej (1999–2009), wojny o Osetię Południową (2008)	Uczeń: – ocenia rolę W. Putina w przywróceniu Rosji roli mocarstwa

			powsta nia Wspóln oty Niepod ległych Państw (1991), pomar ańczow ej rewolu cji (2004), rozpad u Jugosła wii (1991– 1992) – identyfi kuje postaci e: Billa Clinton a, Borysa	Juszczenki, Micheila Saakaszwilego – omawia proces demokratyzacji Ukrainy i Gruzji – przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugosławii i Czeczenii	– identyfikuje postacie: Dżochara Dudajewa, Ramzana Kadyrowa – charakteryzu je sytuację polityczną na Kaukazie i w Naddniestrz u	
--	--	--	--	---	---	--

			Jelcyna – charakt eryzuje rządy W. Putina w Rosji – wymie nia proble my, z jakimi spotkał y się podcza s transfo rmacji ustrojo wej kraje postso wieckie – prezen tuje			
--	--	--	---	--	--	--

			skutki rozpadu Jugosławii			
TSW – Terroryzm w walce o niepodległość	1. Pierwsze zamachy 2. Śmierć w teatrze 3. Atak na szkołę	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: terroryzm – wyjaśnia przyczyny narodzin terroryzmu czeczeńskiego	Uczeń: – zna datę: zamachu na szkołę w Bieśłanie (2004) – wymienia przykłady zamachów terrorystycznych organizowanych	Uczeń: – zna datę: zamachu w teatrze na Dubrowce (2002) – identyfikuje postać: Szamila Basajewa – opisuje przebieg zamachu na teatr na Dubrowce – przedstawia przyczyny, przebieg i skutki zamachu na szkołę w Bieśłanie	Uczeń: – zna datę: pierwszego ataku terrorystycznego w Rosji przeprowadzonego przez bojowników czeczeńskich (1995) – identyfikuje postać: Wiktora Czernomyrdina – omawia przebieg i skutki zamachu na szpital w	Uczeń: – ocenia postawy bojowników czeczeńskich i postawę władz rosyjskich wobec problemu czeczeńskiego

			ch przez bojown ików czecze ńskich – omawi a skutki społecz ne i polityc zne zamach ów bojown ików czecze ńskich		Budionnows ku – opisuje działania władz rosyjskich skierowane przeciwko terrorystom czeczeńskim	
2. Konflikty na świecie po 1989 roku	1. Daleki Wschód 2. Kraje afrykańskie 3. Współczesne konflikty na świecie 4. Konflikt palestyńsko-	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Al-Kaida – zna datę: ataku na World Trade Center (11 IX 2001) – identyfikuje postać: George’a W. Busha – wyjaśnia przyczyny i skutki	Uczeń: – wyjaśni a znacze nie termin ów:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: masakra na placu Tiananmen, talibowie, tzw. Państwo Islamskie – zna daty: porozumienia izraelsko-	Uczeń: – zna daty: ludobójstwa w Rwandzie (1994), wybuchu wojny domowej w	Uczeń: – ocenia problem terroryzmu – ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współczesnego świata

	izraelski 5. Wojna z terroryzmem	wojny z terroryzmem po 2001 r. – przedstawia przyczyny dominacji USA we współczesnym świecie	polityk a neokol onializ mu, aparth eid, Autono mia Palesty ńska – zna datę: inwazji USA na Irak (2003) – identyfi kuje postaci e: Osamy bin Ladena , Sadda ma	palestyńskiego w Oslo (1993), masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014) – identyfikuje postacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa – przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w.	Jemenie (2015) – identyfikuje postać: Baszara al- Asada – wyjaśnia, dlaczego manifestacja chińskich studentów w 1989 r. zakończyła się niepowodze niem – wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesny ch konfliktów w Afryce	
--	--	--	---	---	---	--

			Husajn a – wyjaśni a, na czym polega polityk a neokol onializ mu i jakie niesie za sobą skutki – przedst awia przyczy ny i charakt er wojny w Iraku – omawi a			
--	--	--	--	--	--	--

			zjawisk o terrory zmu islamsk iego			
3. Polska w latach 90. XX wieku	1. Reformy gospodarcze 2. Koszty społeczne transformacji ustrojowej 3. Rozpad obozu solidarnościowego 4. Sytuacja wewnętrzna Polski 5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja – zna datę: uchwalenia Konstytucji RP (2 IV 1997) – identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego – wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej	Uczeń: – wyjaśni a znaczenie terminów: plan Balcerowicza, bezrobocie, pluralizm polityczny – zna daty: wdrożenia planu	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: „wojna na górze” – zna daty: początku „wojny na górze” (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), noweli grudniowej (XII 1989), reformy administracyjnej (1997) – identyfikuje postacie: Jana Krzysztofa Bieleckiego, Jarosława Kaczyńskiego – omawia koszty społeczne reform gospodarczych – charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: popiwki – zna datę: rozwiązania PZPR (I 1990)	Uczeń: – ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.

			Balcero wicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (27 X 1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na	Polski – przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej		
--	--	--	---	--	--	--

			prezydenta (1995), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005) – identyfikuje postacie: Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Ryszarda Kaczorowskiego –			
--	--	--	--	--	--	--

			omawia a założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcero wicza – wyjaśnia a przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego – wymienia reformy			
--	--	--	---	--	--	--

			przepr owadz one pod koniec lat 90. XX w. – omawi a podsta wy ustrojo we III Rzeczy pospoli tej w świetle konstyt ucji z 1997 r.			
4. Polska w NATO i EU	1. Polityka zagraniczna 2. Polska droga do UE 3. Polskie społeczeństwo wobec Unii	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, Unia Europejska – zna daty: przyjęcia Polski do NATO (12 III 1999), wejścia Polski do UE (1 V 2004)	Uczeń: – wyjaśni a znacze nie termin	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, program „Partnerstwo dla Pokoju” – zna daty: podpisania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Środkowoeu ropejskie Porozumieni	Uczeń: – ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE

	4. Polska w strukturach NATO 5. Polska w wojnie z terroryzmem	– identyfikuje postać: Aleksandra Kwaśniewskiego – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE – wymienia korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO	u: referendum akcesyjne – znany daty: referendum akcesyjnego (VI 2003), udziału wojsk polskich w wojnie w Afganistanie (2002) i Iraku (2003) – identyfikuje postaci	Układu europejskiego (XII 1991), powstania Trójkąta Weimarskiego (1991), wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), podpisania protokołu akcesyjnego Polski do Paktu Północnoatlantyckiego (1997), podpisania Traktatu nicejskiego (2000) – identyfikuje postać: Włodzimierza Cimoszewicza – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO	Europejskiego Umowy o Wolnym Handlu (CEFTA), grupa luksemburska – opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem	
--	---	--	--	---	--	--

			e: Broniś awa Gerem ka, Billa Clinton a, Borysa Jelcyna – wymie nia i omawi a etapy integra cji Polski z UE – przedst awia postaw y Polaków w wobec proble			
--	--	--	---	--	--	--

			mu integra cji Polski z UE – omawia a konsek wencji członko stwa Polski w NATO			
5. Świat w erze globalizacji	1. Globalizacja 2. Rewolucja informacyjna 3. Kultura masowa 4. Globalna wioska czy globalne miasto? 5. Współczesne migracje	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: internet, telefonia komórkowa, globalizacja – wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji	Uczeń: – wyjaśni a znaczenie terminów: amerykanizacja, kultura masowa	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: antyglobaliści, bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska” – wymienia poglądy przeciwników globalizacji – przedstawia skutki rozwoju turystyki – omawia przyczyny,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Dolina Krzemowa – omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka, wynikające ze	Uczeń: – ocenia skutki zjawiska amerykanizacji kultury na świecie

			a – opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – opisuje zjawisko amerykanizacji – przedstawia	kierunki i skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie	współczesnych zmian cywilizacyjnych	
--	--	--	---	---	-------------------------------------	--

			konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata – wyjaśnij, na czym polega zjawisko przeludnienia			
6. Wyzwania współczesnego świata	1. Problemy demograficzne 2. Nierówności społeczne 3. Przestępczość zorganizowana 4. Zagrożenie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: przeludnienie – wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata	Uczeń: – wyjaśnij, na czym polega przeludnienie	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: Czarna Afryka, Europol, efekt cieplarniany – określa przyczyny i skutki narastania	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: arabska wiosna, Państwo	Uczeń: – przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych,

	terrorystyczne 5. Zagrożenia ekologiczne		ów: bogata Północ, biedne Południe – wymienia problemy demograficzne współczesnego świata – wskazuje rejony świata, w których występują najwię	nierówności społecznych we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą przestępczość zorganizowana – przedstawia działania świata na rzecz poprawy stanu ekologicznego naszej planety	Islamskie, protokół z Kioto – zna daty: wejścia w życie protokołu z Kioto (2005), arabskiej wiosny (2010–2013) – przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013 – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie	społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie
--	--	--	--	---	---	--

			ksze nierów ności społecz ne – prezen tuje zagroż enia ekologi czne współc zesneg o świata			
POWTÓRZENIE WIADOMOŚCI I SPRAWDZIAN Z ROZDZIAŁU VII						